

Europese Unie
Regionaal beleid

nl info regio panorama

7

Juni 2002

Interview

Xavier Gizard,
secretaris-generaal van
de Conferentie van de
perifere maritieme
regio's van Europa

Samenwerking

**De Atlantische
Ruimte**

Portret van een land

Denemarken

Ontdekking van een regio

Flevoland

Ter verduidelijking

**Engeland:
de Regional
Development
Agencies**

Toenadering tussen de regio's

Xavier Gizard

secretaris-generaal van de Conferentie van de perifere maritieme regio's van Europa (CRPM)

Sinds decennia is de CRPM een partner van het Europees regionaal beleid. Welke redenen lagen ten grondslag aan haar oprichting in 1973?

De 23 grondleggers van de CRPM zijn afkomstig uit het „kleine Europa” van toen. Zij waren op twee gebieden bijzonder vooruitziend.

Ten eerste heerste de overtuiging dat de regio's zich er meer en meer op zouden beroepen een rol te spelen bij de bouw van Europa. Ten tweede was men van mening dat Europese burgers zich slechts aan de Europese Gemeenschap solidair wilden verklaren als er sprake zou zijn van een territoriaal cohesiebeleid, gericht op evenwichtige ontwikkelingskansen voor alle zones.

Waarom verbinden we „periferie” en „maritiem”? Wat heeft bijvoorbeeld het westen van Frankrijk met het oosten van Hongarije gemeen?

Omdat Europa nu eenmaal zo gestructureerd is. Het verslag over de samenhang toont aan dat dit altijd zo geweest is. De verbinding van deze twee termen is gesmeed in het tijdperk van het Europa van de Negen. Het feit dat er nu vijftien lidstaten zijn, heeft daar niets aan veranderd. In het Europa van Finland tot Griekenland is een dubbel fenomeen te constateren. De spreiding van de bevolking is stabiel gebleven sinds de 16e eeuw. Hiervan bevindt zich een deel in het centrale „Europa van de hoofdsteden” en een ander deel in de kustregio's. In ieder gebied leeft zo'n 40 % van de burgers van de Unie. Door de sterke concentratie van politieke, economische, financiële en wetenschappelijke beslissingscentra in het centrum van de Unie belandt het andere deel in de periferie. Het gevolg hiervan is een geringere kans op ontwikkeling. Met de uitbreiding ontstaan nieuwe, niet altijd maritieme, perifere gebieden in het oosten. Sommige landen zoals Polen, Roemenië en Bulgarije zijn slechts gedeeltelijk continentaal. Met een toetreding van de Balkanstaten of Turkije zal dit niet veranderen.

Wat zijn de specifiek terugkerende problemen voor deze regio's?

Uit zowel de analyses van de Europese Commissie als uit eigen bevindingen komen deze goed naar voren. Het blijkt dat de problemen tweërlei van aard zijn. Ten eerste hebben de regio's problemen met de concurrentiekracht van hun economieën. Dit hangt samen met slechte toegankelijkheid, tekortkomingen in opleidingsniveau, geringe innovatie en vernieuwingscapaciteit en het niveau van stedelijke functies. Ten tweede zijn er problemen die te wijten zijn aan het onvoldoende promoten van nieuwe gebieden met welvaart en concurrentiekracht buiten het centrale deel van de EU. Dit staat aangegeven in het Europees Ruimtelijke Ordeningsperspectief dat in 1999 is aangenomen door de 15 lidstaten. Hierbij moet men denken aan de kustgebieden langs de Baltische Zee, de Noordzee, de Atlantische Oceaan, de Middellandse Zee en de Zwarte Zee. Regio's met bijzondere natuurlijke beperkingen zoals eilanden, berggebieden en zeer dun bevolkte gebieden moeten een aparte benadering krijgen.

Heeft het Europees regionaal beleid zich volgens u ten overstaan van deze problemen naar verwachting geëvolueerd?

Ja. Om te beginnen is dit beleid twee jaar na de oprichting van de CRPM

Inhoud

Verantwoordelijke uitgever: Thierry Daman, EG, DG Regionaal beleid

Dit tijdschrift is beschikbaar in de 11 talen van de Europese Gemeenschap op de Internetsite: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_nl.htm en wordt gedrukt in 5 talen (FR, EN, DE, ES, IT) op kringlooppapier. De teksten van deze publicatie hebben geen wettelijke status.

Journalist: Jean-Luc Janot/AEIDL

Verantwoording foto's (pagina's): CRPM (2), Mike St Maur Shield (5), Peter Schlüter (9), Lisa Clement (7), Provincie Flevoland (11), Sout West RDA (12, 13), Netwin (14)

Omslag: Mike St Maur Shield

4

Interreg Atlantische
ruimte

6

Evenementen

Erratum: de kaart van de regio's rond de Baltische Zee in nummer 6 van InfoRegio Panorama bevat foutieve informatie.

De correcte kaart kan worden geraadpleegd op het Internetadres:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/interreg3/images/pdf/int3b_baltic_a4p.pdf

ingevoerd via de oprichting van het EFRO. Vervolgens heeft het beleid een grote ontwikkeling doorgemaakt als gevolg van de toetreding van het Iberisch schiereiland tot de Unie. In 2006 kunnen we terugkijken op twintig ingespannen jaren waarvan men, alhoewel er nog steeds veel te doen is, de vruchten in de toekomst kan plukken. De werkelijke convergentie van de economieën verloopt beter tussen de lidstaten dan tussen de regio's. Vandaar dat het jammer is dat de inspanningen van de EU ten aanzien van de regio's door het compromis van Berlijn in 1999 vertraging hebben opgelopen. Tevens dient benadrukt te worden dat de sectorale beleidsmaatregelen van de Unie (transport, onderzoek, landbouw, mededingingswetgeving en staatssteun) nauwelijks hebben bijgedragen aan het doel van de cohesie.

Via de diversiteit van de regio's die u vertegenwoordigt, bent u volledig op de hoogte van het debat over de toekomst van de cohesie in de EU. Hoe slaagt u erin om aan de verwachtingen van de minderbedeelde regio's van de EU enerzijds en van de kandidaat-lidstaten anderzijds te voldoen met betrekking tot de verdeling van de hulp?

Het Europese regionale beleid is allereerst een beleid van solidariteit, dat wil zeggen dat er op Gemeenschapsniveau maatregelen worden genomen om de gebieden met de grootste problemen te helpen. Wij verdelen de hulp aan de hand van een beoordeling van structurele ongelijkheden met betrekking tot ontwikkelingskansen tussen het centrale deel van Europa en de gebieden in de periferie. Daarbij let men niet op rijkere of armere regio's. Vijftien jaar geleden is er een start gemaakt met een solidair regionaal beleid. Er bestaat dan ook geen twijfel over het feit dat regio's in de

kandidaat-lidstaten in de toekomst op dezelfde manier moeten profiteren van steun net zoals de regio's in de huidige EU in het verleden. Alle betrokkenen hebben gemeen dat zij een grondige herverdeling wensen van de concurrentiefactoren ten dienste van een meer polycentrische ontwikkeling van Europa. Wat betreft de uitbreiding zijn wij van mening dat het toekomstig beleid ambitieuzer moet zijn en over meer middelen moet beschikken.

Hoe ziet de CRPM de toekomst van het regionaal beleid met 2007 in het verschieft?

Net zoals de lidstaten, die te kennen hebben gegeven dat de interne samenhang van de Unie zich moet verdiepen. Om hieraan tegemoet te komen moet aandacht uitgaan naar de volgende vijf punten.

- Het op dezelfde manier voortzetten van een beleid ten voordele van regio's met een ontwikkelingsachterstand.
- Een grondige herformulering van doelstelling 2 gericht op alle andere regio's om de verschillen in concurrentiekracht op te lossen. De steun die regio's ontvangen moet in overeenstemming zijn met de problemen die zij ondervinden. Dit moet gepaard gaan met het verdwijnen van regionale zone-indelingen.
- De versterking van de interregionale samenwerking om ervoor te zorgen dat de grote zeebekkens van Europa gaan gelden als centra van een polycentrisch continent.
- Het budget voor het regionale beleid moet hoger zijn dan de huidige 0,45 % van het bruto product van de EU.
- Sectorale beleidsmaatregelen die effectief bijdragen tot het bereiken van de doelstelling van territoriale samenhang in plaats van er tegen in te gaan.

Een pioniersnetwerk voor samenwerking

Het CRPM bestaat momenteel uit 145 regio's verspreid over 25 staten waarvan een deel lid is van de Europese Unie. Onderhand werkt het CRPM bijna dertig jaar aan de ontwikkeling van interregionale samenwerking in Europa en daarbuiten.

Met het juridisch statuut van een vereniging en gesteund door bijdragen van haar leden zijn de werkzaamheden van het CRPM zowel beleidsmakend als uitvoerend.

- CRPM bijvert bij de Europese instellingen dat er meer rekening gehouden wordt met de specifieke wensen van de regio's, zodat zij hiermee rekening houden bij het formuleren van Europese wetgeving en beleid.
- CRPM bestudeert actuele vraagstukken met betrekking tot de Europese Unie.
- CRPM helpt bij het aangaan van partnerschappen, het opzetten van projecten en het oprichten van netwerken tussen regio's.

De regio's die lid zijn van de CRPM zijn verdeeld over 7 geografische commissies: Atlantische Boog, Balkan, Eilanden, Intermediterrane, Baltische Zee, Noordzee, Zwarte Zee. Deze commissies nemen deel aan transnationale interregionale samenwerkingsprogramma's. Zij zetten zich in voor acties en projecten op de volgende gebieden: onderzoek en overdracht van technologie, transport en communicatie-infrastructuur, toerisme, milieu, visvangst en viskwekerij, ontwikkeling van bedrijven, cultuur en identiteit, enzovoort.

Contact

CRPM

6, rue Saint-Martin,
F-35700 Rennes.

Tel. (33) 2 99 35 40 50

Fax (33) 2 99 35 09 19

E-mail: secretariat@crpm.org

Internet: <http://www.crpm.org/>

8

Denemarken — Vragen aan de heer Bentzen, minister van Economie en Industrie van Denemarken

10

Flevoland — Begeleiding van de jongste regio van Europa

12

Engeland — De „Agentschappen voor regionale ontwikkeling“

14

Netwin — Een methodologie voor de lokale bedrijfsnetwerken

Samenwerking

Interreg Atlantische Ruimte Westenwind over de „blauwe banaan“

De Europese Commissie heeft onlangs Interreg IIIB, een belangrijk programma gericht op het bevorderen van de samenhang en de ontwikkeling van de Atlantische kust van de Europese Unie, goedgekeurd.

Het samenwerkingsgebied „Atlantische Ruimte“, dat van Schotland tot Andalusië loopt, omvat een oppervlakte van 856 420 km² en heeft een bevolking van 71,1 miljoen inwoners. Deze enorme zone, met haar perifeer karakter, heeft een relatief zwak niveau van ontwikkeling en economische integratie in vergelijking met de „blauwe banaan“, het economisch centrum van Europa, dat zich uitstrekt van Milaan tot Londen.

Ondanks de verscheidenheid van dit gebied verlenen de verschillende gemeenschappelijke kenmerken (geografisch, historisch, cultureel) een zekere eenheid en een groot aantal pluspunten aan de Atlantische Ruimte. Het samenwerkingsverband gaat deze benutten. Het zijn:

- ondernemingsgeest en een innoverend klimaat in de meeste betrokken regio's;
- het voortbestaan van een cultuur die georganiseerd is rond maritieme activiteiten (ongeveer 190 handelshavens) die de stroom van handelswaar binnen de perifere territoria, alsmede de band met de grote Europese hoofdsteden, verzekert;
- een grote natuurlijke verscheidenheid in de vorm van moerassen, bergen en bosgebied;

- een enorm breed scala aan toerisme en vrijetijdsbesteding;
- een Keltisch gedomineerde culturele „oceaan“-identiteit met een rijk erfgoed waaruit men kan putten.

Samenhang en cohesie

Het programma Interreg IIIB Atlantische Ruimte beschikt tot 2006 over een totaal budget van 204 miljoen euro. Hiervan financiert de Europese Unie 119 miljoen. De voornaamste doelstellingen van het programma zijn het bevorderen van de samenhang en de cohesie, het verbeteren van de economische concurrentiekracht en de efficiëntie van de Atlantische Ruimte om de gebreken, die het gevolg zijn van haar ligging buiten het centrum, te overwinnen. Tevens besteedt het programma aandacht aan duurzame ontwikkeling via een geïntegreerde territoriale ontwikkelingsstrategie en via de harmonisering van sociale en economische milieudoelstellingen waarbij de culturele, historische milieuschatten behouden en benut dienen te blijven.

Het bovenstaande in aanmerking nemend hebben de lidstaten en regio's die aan het programma meewerken vier prioriteiten bepaald.

- Territoriale structurering en ontwikkeling van kenniscentra. De gefinancierde projecten kunnen gericht zijn op het creëren van stedelijke netwerken, acties voor plattelandontwikkeling, studies van gebieden en ieder partnerschap dat de concurrentiekracht van de Atlantische Ruimte op het vlak van technologische vernieuwing en onderzoek kan versterken.
- Optimalisering van de netwerken en transportsystemen en verbetering van de toegang tot informatie- en communicatietechnologieën (ICT). De acties binnen de projecten kunnen een voortrekkersrol op zich nemen bij de bevordering van de intermodaliteit van het transport (zeespoor-lucht) en de verbetering van de maritieme veiligheid. Acties voor kennismaking met en promotie van ICT bij het grote publiek en het bedrijfsleven worden aangemoedigd.
- Bescherming van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen, geïntegreerd beheer van de kustzones en estuaria, bescherming van het moerasland en duurzaam beheer van de economische activiteiten. De projecten kunnen bestaan uit transnationale partnerschappen die gericht zijn op de bescherming van het milieu, een verstandige exploitatie van de hulpbronnen van het gebied en het voorkomen van vervuiling. Zij kunnen ook uit acties en uitwisselingen van ervaringen op het gebied van duurzame economische ontwikkeling bestaan.

- Ontwikkeling van de Atlantische cultuur en het Atlantisch erfgoed, ondersteuning van het maken en promoten van gemeenschappelijke toeristische producten en economische promotie van de Atlantische Ruimte binnen en buiten de Europese Unie.

De regio Poitou-Charentes (Frankrijk) is bevoegd voor het beheer van het programma Atlantische Ruimte. Zij wordt hierin bijgestaan door een algemeen technisch secretariaat in Poitiers. Daarnaast zijn er een gemeenschappelijk opvolgingscomité, beheerscomité en een betalingsautoriteit opgericht voor het beheer en de transnationale uitvoering van het programma.

Contact

Espace Atlantique/Atlantic Area

Secrétariat commun

C/o Conseil Régional de Poitou-Charentes

15, Rue de l'Ancienne Comédie, BP 575,

F-86021 Poitiers CEDEX

Tel. (33) 5 49 55 76 60/82 54

Fax (33) 5 49 55 82 55

E-mail: i2cea@cr-poitou-charentes.fr

Internet: www.interreg-atlantique.org

De partnerstaten en -regio's van de „Atlantische Ruimte“

Portugal – Ierland — Galicia, Asturia, Cantabria, Navarra, Baskenland, La Rioja, Castilla-León, Canarische Eilanden, Huelva, Cádiz, Sevilla (Spanje) — Aquitaine, Poitou-Charentes, Pays de la Loire, Bretagne, Basse-Normandie, Haute-Normandie, Limousin, Centre, Midi-Pyrénées (Frankrijk) — Cumbria, Lancashire, Greater Manchester, Cheshire, Merseyside, Worcestershire & Warwickshire, Avon, Gloucestershire & Wiltshire, Dorset & Somerset, Cornwall & Devon, Staffordshire, Herefordshire, Shropshire, West Midlands, Wales, Noord-Ierland, Highlands & Islands, Zuidwest-Schotland (Verenigd Koninkrijk).

De prioriteiten van de Unie voor de regio's: „Bepalen van de toegevoegde waarde van de Gemeenschap”

De eerste studiedagen hebben als doel het debat over de toekomst van het cohesiebeleid te verbreden.

Op het tweede Europees Forum over de cohesie in 2001, heeft commissaris Michel Barnier erop gewezen dat de Commissie één of meerdere studiedagen zal organiseren, gewijd aan de thematische prioriteiten van het toekomstig cohesiebeleid.

De eerste studiedagen vonden op 27 en 28 mei 2002 in Brussel plaats. Tijdens deze dagen ging men in op de geografische prioriteiten van de cohesie. Aandacht ging hierbij uit naar de minst ontwikkelde regio's, de stedelijke vraagstukken, de diversificatie van de plattelandszones, grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking, de industriële herontwikkeling als ook natuurlijke en geografische beperkingen.

Voor elk prioritair thema is een communautair interventiegebied bepaald om toekomstige toekenningen van structuurfondsen precies te kunnen bepalen. Een van de grootste uitdagingen ten aanzien van de hervormingen voor het toekomstig cohesiebeleid betreft de aard van de interventies van de fondsen. Men moet voorrang geven aan acties met een

optimale „toegevoegde waarde voor de Gemeenschap”. Tegelijkertijd dient er een duidelijk onderscheid te zijn tussen de verdeling van taken en bevoegdheden op communautair, nationaal, regionaal en lokaal niveau.

Op de studiedagen kwamen experts uit de lidstaten, de kandidaat-lidstaten en de regio's bijeen. Tevens waren er vertegenwoordigers van de sociale partners en de Europese instellingen aanwezig.

De eerste studiedag van het seminar, gelanceerd door Michel Barnier, bestond uit drie workshops die respectievelijk gewijd waren aan regio's met een ontwikkelingsachterstand, herontwikkeling van regio's en Europese integratie op regionaal niveau. De tweede dag, die onder het voorzitterschap van Guy Crauser stond, gaf aanleiding tot een groot debat. Tijdens dit debat hadden deelnemers de kans hun standpunten uit te wisselen en over te gaan tot een diepgaande analyse over de verschillende keuzen die zich aandienen aangaande de aanwending van het cohesiebeleid na 2006.

Tyneside (Engeland, Verenigd Koninkrijk) Euro, metro, EFRO

Op 19 april jongstleden heeft Neil Kinnock, vice-voorzitter van de Europese Commissie, de uitbreiding van de metro van Tyneside tot de stad Sunderland (18,5 km spoorweg en ander materieel) ingehuldigd. Het EFRO heeft hieraan bijgedragen met een cofinanciering van ongeveer 24 miljoen euro.

Commissaris Kinnock benadrukte de economische, sociale en milieu-effecten van het project: 47 000 nieuwe gezinswoningen krijgen toegang tot een snel, goedkoop en niet-vervuilend transportmiddel. De uitbreiding van de lijn draagt ook bij tot vermindering van het autoverkeer, een opleving van het stadscentrum en van de handelsactiviteiten van Sunderland. Dit trekt op hun beurt belangrijke nieuwe investeringen aan. De verbinding maakt het voor achtergestelde groepen minder moeilijk om toegang tot werkgelegenheid en opleidingen te krijgen. Daarbij werkt de spoorweg ook in het voordeel van de Universiteit van Sunderland die nu bereikbaar wordt via twee nieuwe stations. Bovendien zorgt de metro voor een rechtstreekse verbinding van Sunderland met de belangrijke spoorverbinding Londen-Edinburgh en met de internationale vlieghaven van Newcastle.

Sunderland wachtte al lang op dit spoor om in verbinding te komen met de metro van Tyneside, een stedelijk gebied met meer dan 830 000 inwoners. Het project in Tyneside heeft twee jaar geduurd en heeft 160 miljoen euro gekost. Het bedrag is door middel van een publiek-privaat partnerschap bijeengebracht.

De uitbreiding van de metro van Tyneside is een gevolg van nauwe samenwerking tussen regionale, nationale en Europese overheden. Dit past in een groter geheel van regionale herzieningen die zijn uitgevoerd in het kader van doelstelling 2 en andere Gemeenschapsinterventies. De bijdrage van 24 miljoen euro van het EFRO gaat de Engelse geschiedenis in als de hoogste subsidie die ooit aan een dergelijk project is gegeven.

Aan deze Europese bijdrage is veel publiciteit besteed. Er is een Europese promotiecampagne gelanceerd en gedurende één jaar zal een in de Europese kleuren geschilderde metrotrein over het nieuwe traject rijden. (foto).

Commissaris Neil Kinnock bij de ingebruikneming van de in Europese kleuren versierde metrotrein van Sunderland.

Verstrek informatie over uw eigen project op de nieuwe Info regio-website

De nieuwe Internetsite Info regio (http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_nl.htm) bevat een gegevensbank met bijna 500 voorbeelden van projecten voor economische en sociale ontwikkeling, gesteund door de structuurfondsen en het Cohesiefonds. Het is mogelijk om daarin per land en per thema te zoeken. De site biedt ook de mogelijkheid om informatie te verstrekken over interessante nieuwe projecten, zodat deze kunnen worden opgenomen in de gegevensbank. Een en ander kan via het onderstaande Internetadres: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/projects/stories/index_nl.cfm

Ontdekking van een land

Denemarken: bruggehoofd

Door cofinanciering van het Doelstelling 2-programma neemt de Europese Unie actief deel aan de ontwikkeling van tien Deense regio's.

Sinds de bouw van de Øresund-brug, die een rechtstreekse verbinding met Zweden vormt, is Denemarken meer dan ooit de toegangspoort van Scandinavië. Denemarken is een vlak land dat volledig in verbinding staat met de Noordzee en de Baltische Zee. Met een kustlijn van 7 000 km en meer dan 400 eilanden, waarvan slechts een deel bewoond is, is Denemarken een verzameling van kleine gebiedjes. Deze door water gescheiden gebieden zijn zeer vaak onderling verbonden door bruggen, tunnels en veerdiensten. Geen enkele plaats in Denemarken ligt verder dan 50 km van de zee.

De economische macht van Denemarken staat niet in verhouding tot de geografisch niet zeer centrale ligging. Een succesvolle landbouwsector en visindustrie vormden de basis voor de snelle industriële ontwikkeling van dit lang van grondstoffen verstoken land. De in het begin van de 19e eeuw ontwikkelde landbouwvoedingssector is nog steeds verantwoordelijk voor ongeveer eenderde van de omzet van de industriële productie. De metaalsector is ook verantwoordelijk voor een derde deel. In feite is de verwerkende industrie zeer divers en de meeste sectoren zijn hier aanwezig, van machinewerktuigen tot speelgoed en van elektronica tot farmacie. De industrie, gedomineerd door kleine en middelgrote ondernemingen, biedt werk aan 25 % van de actieve bevolking. Oorspronkelijk geconcentreerd rond de hoofdstad Kopenhagen, zijn de industriële activiteiten nu verspreid over de rest van het land en vooral aan de oostkust van Jylland. De tertiaire sector heeft zich, begunstigd door de rol van bruggenhoofd die Denemarken in Scandinavië speelt, behoorlijk ontwikkeld en biedt tegenwoordig werk aan bijna 70 % van de actieve bevolking.

Het land bezit sinds enkele jaren een overschot op de handelsbalans en de exploitatie van de reserves in de Noordzee maken Denemarken praktisch zelfvoorzienend inzake benzine en aardgas.

Een traditie van lokale democratie

De grondwetten van 1849, 1866, 1915 en 1953 hebben beetje bij beetje het imago

van het huidige Denemarken gesmeed, namelijk dat van een tolerante democratie, die haar burgers een van de hoogste levensstandaarden en een van de meest complete sociale voorzieningen ter wereld biedt.

De staat is redelijk gecentraliseerd, maar de lokale overheden hebben vele taken en kunnen een bedrag aan belastingen heffen dat ongeveer tweederde van de openbare uitgaven van Denemarken vertegenwoordigt. De 14 provincies („amter”) beheren de wegen en de veerverbindingen, de hospitalen, de instellingen voor middelbaar onderwijs, bepaalde aspecten van de sociale dienst en het onderwijs. De 275 gemeenten („kommuner”) zijn verantwoordelijk voor de lagere scholen, de sociale zekerheid, de lokale wegen, de bibliotheken enzovoort.

Het meest belangrijke financiële transfermechanisme is het zogenaamde „bloktilskud”. Het totale bedrag van deze financiering, die de staat overmaakt aan de lokale overheden, wordt bepaald aan de hand van herverdelingscriteria. Deze zijn gericht op het uitvlakken van de verschillen tussen de rijke en de minderbedeelde gebieden van het land.

Doelstelling 2: de afstand blijven verkleinen

Door middel van cofinanciering van het **Deense Doelstelling 2-programma** draagt de Europese Unie actief bij tot de ontwikkeling van de regio's Bornholm, Lolland, Falster, Møn, Nordjylland, Viborg, Århus, Ringkøbing, Sønderjylland en Sydfyn. Deze financiering bedraagt 617 miljoen euro, waarvan 189 miljoen afkomstig is van de Europese Unie.

De totale bevolking van de regio's die voor financiering in aanmerking komen bedraagt 537 718 inwoners. Dit is 10,2 % van de Deense bevolking. De gemiddelde werkloosheidsgraad in de regio's van doelstelling 2 bedroeg in 1999 8,1 %, tegen een gemiddelde van 5,8 % voor heel Denemarken. De regio's die voor financiering in aanmerking komen kampen met specifieke milieuproblemen (kwetsbare milieus, kleine stadjes met een beperkte voorraad aan drinkwater). Ze worden bovendien gekenmerkt door

een daling van de bevolking met 1,5 % tussen 1985 en 1999. Dit terwijl de bevolking op nationaal niveau is gegroeid. Werkgelegenheid in de primaire sector is er hoger dan het nationaal gemiddelde. De werkgelegenheid in de dienstensector, het inkomen per inwoner, de groei van de werkgelegenheid en het opleidingspeil zijn weer lager dan het nationaal gemiddelde. Ondanks de structurele problemen van deze regio's is de achterstand met de rest van het land de afgelopen tien jaar verkleind.

Naast technische bijstandsmatregelen draait het Deense regionaal ontwikkelingsprogramma rond 3 hoofdpunten:

- ontwikkeling van de regio's;
- ontwikkeling van de bedrijven;
- ontwikkeling van deskundigheid.

De algehele verantwoordelijkheid voor het Regionaal Fonds in Denemarken is in handen van het ministerie voor Economie en Industrie. Voor het management staat het Deense Agentschap voor industrie en huisvesting (Erhvervs- og Boligstyrelsen) borg.

Contact

Erhvervs- og Boligstyrelsen
Vejlsovej 29
DK-8600 Silkeborg
Tel. (45-35) 46 60 00
Fax (45-35) 46 64 01
E-mail: efs@ebst.dk
Web: www.ebst.dk

Vragen aan de heer Bendt Bendtsen, minister van Economie en Industrie van Denemarken

Hoe zou u het beleid ten gunste van de minstbedeelde Deense regio's omschrijven?

Het regionaal beleid in Denemarken is aanzienlijk geëvolueerd. Tegenwoordig is het gericht op de bevordering van de groei. De nationale en Europese programma's hebben de grondslag gelegd voor concrete strategieën die gunstige voorwaarden creëren voor de ontplooiing van het regionaal endogeen potentieel. We zijn, om zo te spreken, overgestapt van een aanpak die gericht was op het verminderen van de tegenstellingen naar een aanpak van ondersteuning van de groeikansen in elke regio.

Wat zijn de prioriteiten in het Deens regionaal beleid?

Denemarken moet vooroplopen als het gaat om het inzetten van nieuwe, meer efficiënte middelen voor regionale ontwikkeling. Ik geloof dat een gecoördineerd gebruik van de openbare middelen, gericht op doelstellingen, er voor kan zorgen dat de talrijke winstgevende

mogelijkheden waarover Denemarken beschikt zich verder ontwikkelen ten gunste van de regionale groei en de groei van de werkgelegenheid.

Het nationale programma „Op weg naar de groei” is erop gericht om langlopende initiatieven in talrijke sectoren te lanceren. Hierin hebben wij een ambitieus regionaal strategisch plan opgenomen, gericht op een voortdurende ontwikkeling die ten goede komt van heel Denemarken. Daarnaast hebben wij een zeer uitgebreide interministeriële werkgroep opgericht, die een strategie voor regionale ontwikkeling zal uitwerken.

Welke „Europese toegevoegde waarde” ziet u in het Deense regionaal beleid? En omgekeerd, hoe draagt Denemarken bij tot het Europees regionaal beleid?

Via de structuurfondsen ontvangt Denemarken Gemeenschapssteun voor regionale initiatieven. Deze ogenschijnlijk bescheiden hulp wordt door de betrokken regio's hoog genoeg bevonden om bij te dragen tot hun ontwikkeling. Ik wil echter benadrukken dat deze hulp ook zijn prijs heeft. Dit komt omdat het administratief beheer van de programma's de nationale en regionale overheid relatief veel kost ten opzichte van het toegekende geld.

Van zijn kant neemt Denemarken actief deel aan de hervorming van de structuurfondsen. Zo hebben wij bijgedragen aan de onderhandelingen die hebben geleid tot de huidige reglementaire bepalingen. Deze hebben invloed op verschillende zaken. Eén daarvan is de

aandacht van de fondsen voor die regio's die ze het meest nodig hebben. Daarbij komt ook nog het tegengaan van concurrentievervalsing door het niveau van de voor bedrijven bestemde steun te verlagen.

Denemarken neemt het voorzitterschap van de Unie waar vanaf juli 2002. Wat zal de plaats van het regionaal beleid zijn in het programma van dit voorzitterschap?

Het Deense voorzitterschap zal zich concentreren op de uitbreiding van de Gemeenschap. Tien nieuwe landen gaan toegang krijgen tot structurele instrumenten die hen zullen helpen hun regionale verschillen te verminderen en hun potentieel te ontplooiën door voorwaarden voor groei te creëren die de hele Gemeenschap ten goede komt. De kandidaat-landen zullen ook kunnen genieten van de ervaring die tot nu toe werd opgedaan met het gebruik van deze instrumenten. In dit verband zal Denemarken de Commissie steunen in haar inspanningen om deze schat aan ervaringen te analyseren en gericht over te brengen.

Oppervlakte

43 100 km²

Bevolking (2000)

5 330 000 inwoners

Dichtheid: 124 inw./km² (EU-15: 118 inw./km²)

Economie en tewerkstelling

BBP/inw. (1999): 30 694 EUR (EU-15: 21 258 EUR)

Index BBP/inw. KKP (1999): 119 (EU-15: 100)

Werkloosheidsgraad (2000): 4,7 % (EU-15: 8,4 %)

Structuurfondsen

Doelstelling 2 (gebieden met structurele moeilijkheden)

EU	Andere overheidsfondsen	Totaal
189 milj. EUR	428 milj. EUR	617 milj. EUR

Portret van een regio

Flevoland (Nederland)

Begeleiding van de jongste regio van Europa

Flevoland is een Europese regio die veroverd is op de zee. Deze jongste Europese regio kent een exponentiële demografische groei. Voorzieningen, diensten en werkgelegenheid moeten volgen met de overgangsteun van doelstelling 1.

Flevoland ligt ten oosten van Amsterdam en is een uitzonderlijk geval in Europa en zelfs in de wereld. Het is letterlijk een nieuw gebied dat bestaat uit drie polders die in het midden van de 20e eeuw op de Zuiderzee zijn gewonnen. Na de dijkdoorbraken van 1916, die zware overstromingen veroorzaakten, besloten de Nederlanders een groot deel van de Zuiderzee droog te leggen en te koloniseren. De wet van 14 juni 1918 belaste de staat met het afsluiten van de Zuiderzee door middel van een dijk, het droogleggen van vijf polders en het aanwerven van landbouwers.

Flevoland bestaat uit drie van de vijf gecreëerde polders. De Noordoostpolder (48 000 ha) is drooggelegd tussen 1936 en 1942 en is verbonden met het vaste land. Oost-Flevoland (54 000 ha) is drooggelegd tussen 1950 en 1957 en Zuid-Flevoland (43 000 ha) tussen 1959-1967. Deze polders zijn kunstmatige door dijken omringde eilanden, die slechts met bruggen verbonden zijn met de rest van het koninkrijk. Sinds 1986 vormen zij tezamen de twaalfde provincie van Nederland.

Met 10 000 inwoners extra per jaar...

Flevoland is verdeeld in zes gemeenten. De diensten zijn geconcentreerd in dorpen en kleine steden. De twee belangrijkste agglomeraties zijn Lelystad (60 000 inwoners) en de provinciehoofdstad Almere (95 000 inwoners). Deze stad kent de sterkste demografische groei van Nederland (meer dan 80 000 inwoners in 16 jaar).

De hoeveelheid en de kwaliteit van de voorzieningen is onvoldoende. Tevens heeft het arbeidsaanbod grote moeite om de enorme demografische groei bij te houden. Tussen 1980 en 1990 was deze groei +220 %. In de afgelopen jaren mocht Flevoland ieder jaar 10 000 nieuwe inwoners begroeten. Het gaat hierbij voornamelijk om een toeloop van jonge mensen uit Amsterdam in het bijzonder en uit de Randstad in het algemeen. Momenteel heeft Flevoland meer dan 340 000 inwoners. Het licht in de lijn der verwachting dat de twaalfde provincie over tien jaar 400 000 inwoners heeft.

...moeten werkgelegenheid en activiteiten volgen

Eén van de grote uitdagingen voor de ontwikkeling is ervoor te zorgen dat het aanbod van werkgelegenheid het tempo van de exponentiële demografische groei kan bijhouden. Ondanks de creatie van 15 000 banen tussen 1994 en 1999 en een tamelijk lage werkloosheidsgraad (4 % in 2000), is het percentage langdurig werklozen één van de hoogste van Europa (71 %).

Alhoewel zo'n 9 000 kleine ondernemingen zich hebben gevestigd in Flevoland blijft de jonge provincie kampen met „groeipijnen” en een schoksgewijze ontwikkeling die ervoor zorgt dat de maatschappij onevenwichtig blijft.

Flevoland is tussen 1994 en 1999 aangeduid als doelstelling 1-regio (een regio die structuurfondsen ontvangt om haar ontwikkelingsachterstand weg te werken). Tijdens deze periode heeft de

in het kader van de structuurfondsen plaatsgevonden financiële injectie van 150 miljoen euro tot bijna een miljard euro aan investeringen geleid. Voor de periode 2000-2006 neemt de steun die voortkomt uit het cofinancieringsprogramma Doelstelling 1 van de Europese Unie voor de provincie Flevoland af. De bijdrage van de structuurfondsen omvat 126 miljoen euro op een totaal budget van 471 miljoen euro. Op het totaal budget draagt de Nederlandse overheid 14 miljoen euro bij en de provincie zelf 25 miljoen euro. Bovendien verwacht men dat lokale overheden, instellingen en bedrijven gezamenlijk zo'n 306 miljoen euro in de regio zullen investeren. Dankzij deze impuls moeten ongeveer 5 500 nieuwe bedrijven zich vestigen in Flevoland. Deze nieuwe bedrijven moeten voor minstens 9 000 banen zorgen, waarvan vele voor vrouwen.

Het programma heeft vier hoofddoelen:

- ontwikkeling van de stedelijke zones;
- ontwikkeling van de plattelandszones;
- versterking van de productiestructuren;
- sociale cohesie en werkgelegenheid.

Contact

Provincie Flevoland

Tel. (31-320) 26 54 83

E-mail: pme@flevoland.nl

Internet: www.flevoland.nl/europa

Oppervlakte

1 426 km²

Bevolking (2000)

340 000 inwoners

Dichtheid: 238 inw./km²
(EU-15: 118 inw./km²)

Economie en werkgelegenheid

BBP/inw. (1999): 16 570

EUR (EU-15: 21 258 EUR)

Index BBP/inw. KKP (1999):

81 (EU-15: 100)

Werkloosheidsgraad (2000):

4 % (EU-15: 8,4 %)

Structuurfondsen (2000-2006)

Doelstelling 1 — Afnemende overgangsteun

EU	Andere overheidsfondsen	Privé-fondsen	Totaal
126 miljoen EUR	39 miljoen EUR	306 miljoen EUR	471 miljoen EUR

Een mozaïek van projecten

De interventie van de structuurfondsen 2000-2006 in Flevoland heeft reeds geleid tot de realisatie van verschillende projecten.

Toegang van vrouwen tot de arbeidsmarkt

Het Doelstelling 1-programma ondersteunt acties voor de opleiding en begeleiding van langdurig werkloze vrouwen.

Openbaar vervoer op aanvraag

Het Doelstelling 1-programma heeft een nieuwe vorm van openbaar vervoer mogelijk gemaakt. Het is niet gebaseerd op een uurregeling, maar op een oproepsysteem. Dit systeem op

aanvraag draagt bij tot de ontsluiting van de plattelandsgemeente Dronten.

Internationale octrooien

Om ondernemingen uit de provincie Flevoland te helpen met het op de markt brengen van producten in het buitenland, biedt doelstelling 1 steun aan een instelling die deze ondernemingen begeleidt bij internationale octrooi-aanvragen.

Zorgboerderij

Dit Leader+ project in de gemeente Zeewolde stelt geestelijk gehandicapten in de gelegenheid te wonen en te werken in een boerderij die speciaal voor deze groep is aangepast.

Netwerk van biologische producenten

Dankzij dit Leader+ project konden verscheidene biologische telers en kwekers uit Flevoland de krachten bundelen en een gemeenschappelijk systeem voor het beheer van het landbouwbedrijf installeren.

Afval recyclage

Door gebruik te maken van een innoverende technologie kan afval van doorzichtig plastic (PET) en huishoudelijk afval omgevormd worden tot een hoogkwalitatief materiaal. Hiermee kunnen zelfs nieuwe kunststof flessen worden gemaakt.

„Geomatics Valley“ in Flevoland

Een Europese bijdrage van 304 000 euro heeft samen met andere overheidssubsidies het business en science park „Geomaticapark“ de mogelijkheid gegeven zich te verrijken met een internationaal documentatiecentrum voor aardobservatie.

In Marknesse in de Noordoostpolder, tussen het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR) en het Waterloopkundig Laboratorium, biedt het Geomaticapark onderdak aan tien bedrijven die vanuit het oogpunt van aardobservatie actief zijn op het gebied van ruimtelijke ordening en milieubeheer. De activiteiten van het Geomaticapark strekken zich uit van onderzoek tot en met het aanbieden van producten en commerciële diensten zoals gegevensverwerking en teledetectie.

Het Geomaticapark heeft de beschikking over alle middelen en

knowhow van het NLR en kan worden beschouwd als een „Silicon Valley“ voor de aardobservatie en de geowetenschappen. Door de clustering van complementaire bedrijven die op deze gebieden werkzaam zijn ontstaan synergie-effecten. Dit wordt sterk gestimuleerd door het ontplooiën van gezamenlijke programma's en projecten waarin nieuwe functionaliteit wordt ontwikkeld.

Het toekennen van 304 000 euro Europese steun aan de stichting „Geomatics Business Park“ die het terrein beheert, maakt het voortaan mogelijk om als een echt netwerk te werken. Deze steun voorziet de „Geomaticagroep“ van een internationaal documentatiecentrum dat plaats moet bieden voor ontmoetingen, uitwisselingen en het verzamelen van gegevens. Belangrijke elementen die de ontwikkeling van nieuwe technologische diensten en producten in de sector van de

aardwetenschappen moeten bevorderen.

Met de officiële opening van het centrum in september 2002 erkent de minister van Economische Zaken het belang van het Geomaticapark voor Nederland en Europa.

Contact

<http://www.geomaticapark.nl/index.html>

Engeland (Verenigd Koninkrijk)

De Agentschappen voor regionale ontwikkeling

Het oprichten van de Agentschappen voor regionale ontwikkeling (RDA) toont de wil van de Britse regering om meer rekening te houden met de geografische, economische en sociale verscheidenheid van Engeland. Dit doet zij door de uitvoering van het regionale beleid toe te vertrouwen aan de overheidsinstantie ter plaatse die meer binding heeft met de regio en een aanpak volgt die de deelname van de lokale belangengroepen en de oprichting van partnerschappen aanmoedigt en vergemakkelijkt.

De Agentschappen voor regionale ontwikkeling zijn op 1 april 1999 in acht Engelse regio's opgericht. Een negende Agentschap is in Londen op 3 juli 2000 geopend. Dit naar aanleiding van de oprichting van de Groot-Londense Overheid (Greater London Authority).

De samenhang en de verkleining van de verschillen binnen en tussen de Engelse regio's zijn de bestaansreden van de RDA's. Naast de coördinatie van de economische ontwikkeling en heropleving zijn zij belast met het verbeteren van de regionale concurrentiekracht.

De volgende doelstellingen zijn opgenomen in de statuten van de Agentschappen:

- begeleiding van de economische ontwikkeling en heropleving;
- zowel het aanmoedigen van investeringen als de efficiëntie en concurrentiekracht van de ondernemingen;
- bevorderen van de werkgelegenheid;
- ontwikkelen van de professionele bekwaamheid;
- bijdragen tot duurzame ontwikkeling.

De specifieke opdrachten van de Agentschappen zijn:

- het uitwerken van een regionale ontwikkelingsstrategie;
- het werken aan een regionale heropleving;
- het in praktijk brengen van nationale economische beleidsmaatregelen op regionaal niveau;
- het aantrekken van investeerders;
- het ontwikkelen van een actieplan („Skills Action Plan”) dat ervoor zorgt dat het aanbod van de opleidingen aansluit op de behoeften van de arbeidsmarkt;
- het beheren van de Europese hulp.

In overleg met de betrokken ministeries (Onderwijs en Werkgelegenheid, Handel en Industrie), heeft de Britse regering besloten de autonomie van de Agentschappen aanmerkelijk te vergroten door ze vanaf het boekjaar 2002-2003 een ongedifferentieerd budget toe te kennen. Dit geeft de RDA's de mogelijkheid om hun specifieke regionale prioriteiten beter te verwezenlijken, vooral omdat hiermee onvoldoende rekening wordt gehouden door de bestaande programma's.

Japanse afgevaardigden op bezoek bij het Tamar Science Park (Noordwest-Engeland). De Agentschappen voor regionale ontwikkeling proberen buitenlandse investeerders aan te trekken.

Europese hulp maximaal benut: het voorbeeld van het South West Regional Development Agency

Het Agentschap voor regionale ontwikkeling van Zuidwest-Engeland werkt samen met een groot aantal lokale en regionale organisaties aan de ontwikkeling en animatie van strategische partnerschappen in het kader van de verschillende Europese programma's waarvan het de coördinatie verzorgt. Zo wil het Agentschap ervoor zorgen dat de beleidsmaatregelen en de hulp van de Gemeenschap aan de hele regio ten goede komen en dat deze als een sterke regio met een eigen identiteit binnen de Europese Unie wordt gezien.

Een van de hoofddoelstellingen van de RDA is het verbeteren van de concurrentiekracht van de regionale bedrijven en het effect van de hiervoor verleende Europese steun te maximaliseren. Hiertoe organiseert het Agentschap infrastructuurprojecten die banen creëren en opleidingsacties die leiden tot een stijging van de beschikbare regionale deskundigheid. Het Agentschap houdt zich ook bezig met belangrijke zaken voor de bedrijven zoals de ontwikkeling van elektronische handel, de Gemeenschapswetgeving aangaande het arbeidsrecht en vragen die verband houden met de euro.

De RDA van Zuidwest-Engeland werkt ook nauw samen met de lokale en regionale partners aan de succesvolle uitvoering van de heroplevingprogramma's, zodat deze ten goede komen aan die gebieden die er de meeste behoefte aan hebben. Zo is het Agentschap zeer actief op het gebied van informatieverstrekking en raadgeving als het om Gemeenschapsprogramma's van doelstellingen 1, 2 en 3 gaat ⁽¹⁾. Het South West RDA is vertegenwoordigd in alle instanties (opvolgingscomité, werkgroepen enz.) van deze verschillende instrumenten. Het zit ook de groep Gelijke kansen voor. Deze groep richt zich op de vergemakkelijking van het opnemen van gelijkheid van kansen in het overheidsbeleid.

Andere noemenswaardige activiteiten van het Agentschap zijn de implementatie van een regionale innovatiestrategie, gericht op de coherente ontwikkeling van de informatietechnologie in de regio. Het Agentschap ondersteunt bovendien een breed scala van Europese initiatieven op het gebied van de verbetering van de meest eenvoudige tot en met de meest gespecialiseerde vakbekwaamheden. Zo worden beroepsopleidingen van de „Regionale Observatiepost Zuid-West“ financieel gesteund samen met andere innoverende projecten die in het kader

⁽¹⁾ Tijdens de periode 2000-2006 geniet de regio Zuidwest-Engeland steun in het kader van de drie doelstellingen van de structuurfondsen:

- doelstelling 1 dekt Cornwall en de Scilly Eilanden, in het uiterste westen van Engeland;
- doelstelling 2 dekt Plymouth, North Devon, South Hams, Torquay, Torridge, West Devon, West Somerset en delen van Bristol;
- doelstelling 3 omvat de hele regio, behalve Cornwall en de Scilly Eilanden.

Het „Soundhouse Project“ wordt geleid door een kunstencentrum in Plymouth en gesteund door de RDA van Zuidwest-Engeland.

van een fonds voor de ontwikkeling van de vakbekwaamheid uitgevoerd worden.

Onlangs heeft Zuidwest-Engeland een vertegenwoordiging in Brussel geopend. Zij wil hiermee haar intern en extern imago versterken en zich opwerpen als een regio die meetelt in Europese kringen.

Contact

South West of England Regional Development Agency
Sterling House, Dix's Field, Exter, Devon, EX1 1QA
Tel. (44-1392 21 47 47)
Fax (44-1392 21 48 48)
E-mail: enquiries@southwestrda.org.uk
Internet: www.southwestrda.org.uk

Netwin: een methodologie voor lokale bedrijfsnetwerken

Het project Netwin, uitgevoerd in zes Europese regio's, heeft gedurende drie jaar 24 bedrijfsnetwerken met zeer gevarieerde doelstellingen gevolgd. De analyse van deze ervaringen heeft het mogelijk gemaakt om een reeks van instrumenten en methoden te ontwikkelen die kunnen worden gebruikt in een breed scala aan geografische en economische toepassingen.

De Netwin-partners bezoeken het Ierse bedrijf Waldoan Food Limited dat, met 10 andere MKB's uit de landbouwvoedingssector, het lokale netwerk „Roscommon Food Network“ heeft opgericht.

Het opbouwen van samenwerkingsverbanden tussen bedrijven in hetzelfde gebied maakt het mogelijk taken en functies te verdelen, een gemeenschappelijk imago op te bouwen, meer gelegenheid voor ontmoetingen en uitwisseling van informatie te creëren en een productiesector op te zetten.

Een budget van 3,3 miljoen euro, waarvan 70,6 % afkomstig van de Europese Unie in het kader van het interregionaal pioniersprogramma Recite II, heeft zes Europese Bedrijfsinnovatiecentra (BIC) de kans gegeven om een methodologie voor het opbouwen van een netwerk van bedrijven uit te werken.

Van lokale ervaring tot methodologische instrumenten

Het doel van de partners van het Netwin-project was procedures en

instrumenten, die de effectiviteit van de netwerkacties kunnen verhogen, aan de lokale ontwikkelingswerkers en andere actieve personen binnen het gebied (ondernemers, lokale overheid enz.) te bezorgen.

Deze strikt empirische aanpak bestond uit het volgen van 24 lokale netwerken en de ervaringen te vergelijken met de interregionale partnerschappen die betrokken waren bij het opzetten of uitbouwen van bedrijfsnetwerken. Meer dan 30 organisaties waren betrokken bij dit onderzoek, uitgevoerd door een team van 15 personen, waaronder twee coördinatoren, en verdeeld over de zes partnerregio's. Verscheidene gespecialiseerde Europese experts namen eveneens deel aan deze activiteit.

Iedere drie maanden werd een bijeenkomst met de voornaamste partners georganiseerd om de

voortgang van het project te bezien en te werken aan de ontwikkeling van één van de verschillende instrumenten. Om de zes maanden werd een vierdaags seminar aan huis georganiseerd voor partners en vertegenwoordigers van de deelnemende netwerken om aan de verschillende instrumenten te werken. Naast de telefonische uitwisselingen en e-mail, zorgde een extranet voor een continue dagelijkse uitwisseling van informatie tussen de verschillende deelnemers.

Methodologie gids

Op basis van hun veldervaring, stelden de projectpartners een methodologiegids op (in de vorm van een ringband en cd-rom), met daarin:

- een methodologisch referentiekader, met een volledige set indicatoren met betrekking tot het gebied, de bedrijven en hun veelvuldige interacties. Deze indicatoren maken het mogelijk de werking van de meeste lokale bedrijfsnetwerken uitgebreid te beschrijven en te analyseren;
- een reeks gebruiksklare instrumenten voor startende, groeiende of reeds gevestigde netwerken:
  - identificatie-instrumenten voor netwerken — adviezen en voorbeelden voor het uitvoeren van statistische of documentaire studies en interviewformulieren om regionale opinieleiders te interviewen. Deze instrumenten maken het mogelijk om in een bepaalde geografische zone concentraties van bedrijven op te sporen en te kenschetsen of ze mogelijkzwaars tot een netwerk kunnen uitgroeien;

- audit-instrumenten — meerdere instrumenten maken het mogelijk een diepgaande studie uit te voeren over de toestand van het netwerk en gemeenschappelijke activiteiten die kunnen worden ontwikkeld te identificeren. Hierbij houdt men rekening met de behoeften van de bedrijven en het eigen karakter van het gebied. Er worden interviewformulieren aangeboden om ondernemers en actoren van de lokale economische ontwikkeling te ondervragen. Ze worden aangevuld met overzichtsfiches om de analyse van de verzamelde gegevens te vergemakkelijken;
- instrumenten voor evaluatie en „re-engineering” — deze maken het mogelijk de invloed van het netwerk op zijn leden en op het gebied te meten. Hierbij identificeert men activiteiten die kunnen worden ontwikkeld om de dynamiek en efficiëntie van het netwerk te versterken. Hiervoor zijn ook interviewformulieren en overzichtsfiches beschikbaar;
- „dwarsdoorsnede” instrumenten — het gaat hierbij om een lijst met do's en dont's voor succes en een bloemlezing van casestudies die, binnen een gevarieerde context, de uitvoerbaarheid en het belang van netwerken aantoont. Voorbeelden van het gebruik van de Netwin-instrumenten worden ook gegeven.

De Netwin-methodologie en haar instrumenten zijn ontworpen voor een direct en flexibel gebruik: er kunnen specifieke indicatoren in worden opgenomen, in functie van de lokale situatie en de economische en historische parameters van het betrokken gebied. De Netwin-instrumenten kunnen worden gebruikt door de lokale overheid voor het opstellen en uitvoeren van lokale ontwikkelingsstrategieën, door bedrijven die netwerken willen oprichten, of door bepaalde subsidieaanvragers, zoals ontwikkelingsagentschappen of Europese Bedrijfsinnovatiecentra.

Op 13 en 14 juni 2002 werd een seminar voor de presentatie van het Netwin-instrument in Brussel gehouden. Talrijke personen die zich beroepshalve bezighouden met de lokale en regionale ontwikkeling waren hier aanwezig. De methodologische gids is beschikbaar op het onderstaande adres.

Contact

Netwin

Aditec – Pas-de-Calais — CEEI
Rue de l'Université,
Technoparc Futura,
F-62400 Béthune
Tel. (33) 3 21 63 15 15
Fax (33) 3 21 63 15 16
E-mail: netwin@aditec.org
Web: <http://www.aditec.org/site/programs/netwin.htm>

Het Netwin consortium bestaat uit:

Aditec Pas-de-Calais CEEI — Béthune, Nord/Pas-de-Calais (Frankrijk)

BIC of Attika — Athene, Attika (Griekenland)

CPINAL-Centro Promotor de Inovação e Negócios do Algarve — Olhao, Algarve (Portugal)

Innovation Centre Noribic — Londonderry, Noord-Ierland (Verenigd Koninkrijk)

Westbic & Roscommon County Council — Roscommon (Ierland)

Technopolis CSTA Novus Ortus — Valenzano (Bari), Puglia (Italië)

Concurrentiekracht en levenskwaliteit

Bloemlezing van door de structuurfondsen gefinancierde projecten in de Benelux

Beschikbaar in DE, FR, NL.

Eerste tussentijds verslag over de economische en sociale cohesie

Beschikbaar in de 11 talen van de Unie.

On line

www.polis-online.org

Polis, opgericht in 1989, is een netwerk van 60 steden en Europese regio's uit 16 verschillende landen. Zij werken samen op het terrein van stedelijk vervoer om samen te zoeken naar oplossingen om mobiliteit, milieu en duurzame ontwikkeling te combineren. De Polis-site, een echte „poort voor het stadsvervoer“ bevat links naar talrijke organisaties die actief zijn op dit gebied. De site biedt een goudmijn aan informatie voor allen die op lokaal en regionaal vlak bij deze problematiek zijn betrokken.

www.carpathianfoundation.org

De site van een zeer interessante organisatie voor iedereen die samenwerkingsverbanden met de Oost-Europese kandidaat-landen wil aangaan. De Stichting Karpaten, een grensoverschrijdende vereniging, biedt technische en financiële steun aan lokale ontwikkelingsprojecten in het gebied waar vijf landen samenkomen: Polen, Slowakije, Hongarije, Roemenië en Oekraïne. De site is opgesteld in het Engels en ook in de officiële talen van elk van de betrokken landen.

www.eixoatlantico.com

De site van de Euregio Galicia (Spanje) en Norte (Portugal) geeft een goed voorbeeld van de mogelijkheden die het Web kan bieden. Dit geldt zowel voor interregionale samenwerking op het gebied van informatie voor burgers als actoren van de regionale ontwikkeling. De site biedt terzake doende institutionele documentatie, maar ook een volledige, aantrekkelijke en bijgewerkte agenda van de sociale, culturele en sportieve activiteiten die worden georganiseerd in de „noordoosthoek“ van het Iberisch schiereiland. De site is opgesteld in het Galicisch, Spaans, Portugees en Engels.

Contacten

Europese Commissie, Directoraat-generaal Regionaal beleid
Eenheid 01 Informatie en communicatie
Thierry Daman
Tervurenlaan 41, B-1040, Brussel
Fax (32-2) 296 60 03
regio-info@cec.eu.int
http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_nl.htm

Commissaris Michel Barnier
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_nl.htm

Informatie over de regionale steun van de Europese Unie
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

© Europese Gemeenschap, 2002
Overname toegestaan mits bronvermelding

Gedrukt in België

BUREAU VOOR OFFICIËLE PUBLICATIES
VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

L-2985 Luxemburg